

БЕОГРАДСКА ОПШТИНА СВАКОНОВИНИ

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

Цена:

за Србију на годину . . . . . 6 лн.
на пола године . . . . . 3 „
за стране земље на годину . . . . . 9 „

Недеља 10. Децембра 1895.

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПАРА Д. ОД ВРСТЕ

ПРЕПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

Рукописи не враћају се

НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

ОБЈАВА

Општина београдска има од многих грађана својих да потражује за израђени тротоар или калдрму пред њиховим имањима. За овај дуг јемчи само имање, и општина има права према законима, да ово своје примање егзекутивним путем из имања наплати, без обзира на сопственика имања. (§ 465. гр. пост.)

Дешава се често, да се нови сопственик имања изненади, кад општина затражи од њега да наплати калдрму или тротоар саграђен раније, него што је то имање купно, те на тај начин постају спорови.

С тога суд општине београдске објављује грађанству, да је дуг за израђену калдрму или тротоар исти такав терет за имање, као што су интабулисани дугови, дужна пореза и дуг за водовод, и да непокретно имање служи општини као закона залога за наплату њеног примања као што то имање служи држави за залог за њено примање.

Према томе, при свакој куповини и продаји непокретног имања у Београду, уговорачи, ако не желе неприлика имати, треба да се извести код општине београдске да ли и колико дугује дотично имање општини за калдрму и тротоар па да и тај дуг узму у рачун при погодби о куповини и продаји имања, јер општина неће се обзирати на одбрану новог сопственика.

Од суда општине београдске 16. Нов. 1895. год. АБр. 7086.

ОБЈАВА

Дешава се, да многи продавци кућа и зграда у овдаш. вароши остају дужни извесну суму новаца управи водовода за утрошену а неплаћену воду у истим зградама, који после има неприлике са управом водовода.

Да се ово неби више дешавало, даје се на знање овдаш. грађанству, да сваки купац имања у овој вароши, предходно

тражи од продавца истог имања књижицу о плаћеној води, иначе ће купац имања бити дужан неплаћену воду платити, која је у тим зградама утрошена.

Из суда општине вароши Београда 25.8—1895 год.

ОБЈАВА

Према члану 18. правила о водоводу, такеу за воду треба плаћати за сваки месец у напред.

На основу овога и што морају до краја овог месеца бити окончани рачуни о потрошњи воде, Управа водовода ставља до знања пошт. грађанству, да ће обуставити давање воде свакоме, који до 20-тог овог месеца не исплати таксе за воду које има плаћати до краја ове године.

Из управе водовода Београдског ВБр. 4791. — 2. Децембра 1895 године.

СРПСКИ УСТАНИЦИ ПРОТИВУ ТУРАКА

У ВЕЗИ

СА НАРОДНИМ СЕОБАМА У ТУЉИНУ

од 1459—1814. год.

ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА

У ДВА ДЕЛА

НАПИСАЛИ

Р. АГАТОНОВИЋ И П. М. СПАСИЋ.

(Академијски Савет Вел. Школе наградио првом видовданском наградом општ. Београдске).

ГЛАВА ЧЕТВРТА

Кочина крајина

(1787—1791)

„Као што је мислио Коча, тако је мислио тово сав народ наш: Како је он радио, тако је радила сва његова прета, отуда се овај рат у Србији и не зове другојаче него Кочина крајина“

Милићевић М. Ђ.: Поменик стр. 276.

„...но цар оставља мене и сав народ српски, као што су његови стари наше прадеде остављали зато идем натраг преко Саве, а немам писара ни други учени људи, но ћу ићи од манастира до манастира и казивати сваком калуђеру и попу да у сваком манастиру запишу: да никад тво је Србин Немцу не верује.“

Непадовић М. пр. Мемоари, стр. 27.

Одкуда то име? Ко је Коча, његов рад. Тежње Кесареваца и Руса на Истоку. — Повод овом рату. Агиагије Кесареваца по Србији. — Фројкорци. — Покушај да се Београд заузме изненада. — Први покушаји Срба; пад Шапца. — Диверзија Турака у Банат и неуспешно ратовање Кесареваца. — Борбе Коче Кашегана и његова побија код Пореча. — Четничко ратовање српских устаника и Мизаље-

вићевих фројкорца по Србији. — Недаке Кесареваца у Босни; Лаудинови успеси на тој страни. — Вукосавићев експедиција у Цр. Гори; кратак поглед на стање ствари за владине Петра I. — Крај ратовању у год. 1788. — Ратовање се продужује 1789. г; успеси Лаудинови код Граднице. — Заузеће Београда, учешће Срба при томе. — Кесареви са Србима заузимају: Смедереву, Пожаревац и Фетислам; Брашовани осваја Тимочку крајину. — Продирање Давидовићево к Дрини. — Мизаљевић на јуну Србије заузима: Јагодину, Турију, Паракин, Јовановач, Краљево и Крушевач. — Кратак поглед на стање ствари у Кесарији. — Продужује ратовања у 1790. год. — Ратовање за Кошине крајине завршује се свиштовским и јачким миром. — Поглед на стање и расположење Срба у Кошини крајини

Последњи рат, који су Кесаревици водили на Балканском полуострву с Турцима од 1788—1791. године, познат је у већем делу нашега народа под именом *Кочина крајина*, због капетана *Коче*, који тада од свију Срба највише изађе на глас; па зато се и овај рат између Аустрије и Туреке и памти у нашем народу под тим именом.⁽¹⁾ Ст. Новаковић помиње, да се овај рат зове и „Њемачким ратом“ по где којим крајевима нашега народа.⁽²⁾ Ну како је у XVIII. столећу било на Балканском полуострву више ратова Немаца (Ау-

стрије) с Турцима, то се под изразом „Њемачки рат“ не би свагда разумео баш овај рат од 1788—1791. год., те је тим онај први назив умеснији; јер је везан за име чувеног капетана Коче, који је свршио мученичком смрћу у борби с Турцима. К. С. Протић описујући овај рат вели: „Несумњиво је дакле, да је наш јуначки и бесмртни Коча дао своје име великоме овом рату, кога су водиле, више него две године дана, две највеће европске силе прошлога века. Не знамо само још поуздано, да ли зато, што је Коча можда био први, који је устао на Турке у Србији и почео их гањати и бити, или што је његова чета била најчувенија по својој обуци и паради, или на послетку по трагичној и мученичкој смрти својој и својих другова, која је како г. Милићевић каже задахнула српски ваздух дахом, који је почео да тражи праведне освете, или је све заједно и у скупу *узрок овоме*.“⁽¹⁾

Савременици Кочини оставили су нам врло мало података о нашем чувеном ју-

(1) Прота Матија Ненадовић, (Мемоари 1867. стр. 113); Вук С. Караџић (Рјечник од 1852 стр. 295) па и М. Зечевић (Ист. света, књ. I. стр. 600) зову овај рат *Кочиним крајином*.

(2) Гласник срп. уч. друштва, књ. XX. стр. 29.

(1) Годишњаца Н. Чушића, књ. IX. стр. 155.

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА

РЕДОВНА СЕДНИЦА
30. Новембра 1895. год.

Председавао председник г. Михаило М. Богичевић; присуствовао члан суда г. Мих. П. Живадиновић, од одборника били: г. г. Др. Војислав М. Суботић, Дамњан Стојковић, Ђорђе Димитријевић, Влад. М. Ђорђевић, Сава Петровић, Спасоје Илић, Јанаћ Константиновић, Сергије Станковић, Д. С. Мелутиновић, Н. Антоновић, Љуб. Марковић, Светозар Н. Штрабић, Јарослав Безуха, Коста Петровић, Стеван П. Поповић, Дим. Гавриловић, М. Штрбић, С. Ђ. Јорговић.

I

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 23. Новембра 1895. год. и у одлуци КБр. 683 учињена је допуна:

да се после речи: „на ни о избору референта“ дода: „јер одбор налази, да то звање референта и не треба.“

II

По прочитању акта управе вар. Београда и њених одељака АБр. 7152, 7217, 7202, 7200, 7121, којима се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, одбор је изјавио,

да су му непознати: Душан Поповић таљигаш, Милан Петровић олд., Радован Јовановић цамбас, Мита Младеновић кафеџија, Лаза Илић надничар, Глиша Костић шпекулант; да је Вујица Обрадиновић бакалин и његова жена Видосава, доброг владања и доброг имовног стања.

III

По прочитању молбе Рафаила Финца олд. адвоката СБр. 18919, одбор је изјавио мишљење.

да се молиоцу може дати уверење о породичном односу Кларе Хајм, бив. олд.

IV

Сходно решењу одборском од 2. октобра 1895. год. АБр. 6287, председник подноси одбору на појединачни претрес правила за поједине фондове општинске.

По поновном прочитању извештаја повереништва о установљењу ових фондова, одбор је приступио појединачном претресу правила за

фонд болнички, и по претресу сваког члана по особ, одбор је решио,

да се правила за фонд болнички приме према предлогу повереништва са овим изменама и допунама:

Чланови први, други и трећи примају се без измена.

На крају четвртог члана да се дода: „но ако буде вишка у буџету општинском, ова се помоћ општинска може подићи до десет хиљада динара.“ У истом члану у место 2000 дин. помоћи општинске овом фонду — ставити пет хиљада дин.

Чланови пети и шести примају се без измена.

Из члана седмог изоставити речи „општинског благајника“ и „на две године“. У место „два одборника општине београдске“, да се стави „три одборника општине београдске.“

У члану осмом место „најмање $\frac{3}{4}$ чланова“, мети „најмање пет чланова.“ Да се изоставе речи: „кад председник осуствује заступаће га члан суда.“

У члану деветом у место речи „прегледа сваке године“, да буде; „прегледа сваког месеца.“ У место речи: „на две године свакад, у почетку свога конституисања“ да се ставе ове речи: На крају године отпадају из ове комисије тројица коцком, на чије место одбор општински бира друге, а могу и ови бити по нова изабрани.“

У члану десетом у тачци под I после речи „општини“ додати „града Београда“ а на крају те тачке додати: „то под погодбама, под којима управа фондова даје.“ и

Чланови једанаести и дванаести примају се без измена.

V

Председник износи одбору на решење тражење А. Перифона и комп. да им се врати кауција, положена за израду коцкасте калдрме у Београду.

По прочитању тог тражења АБр. 5190, одбор је одлучио,

да се овај предмет одложи до прве седнице за овом, када да општински правозаступник поднесе исцрпан извештај о стању ове ствари.

ОПШТИНСКИ ПОСЛОВИ

Лекари општински, што су дужни да лече сиротињу:

1. Д-р Д. Т. Николајевић са станом у Јевремовој улици 36, лечи сиротињу у кварту *дорћолском* и *цалилулском*.

2. Д-р Ф. Рибникар са станом у пријепољској улици 21, лечи сиротињу у кварту *врачарском*.

3. Д-р Воја Ж. Ђорђевић са станом у Краљ-Милановој улици 19, лечи сиротињу у кварту *теразнјском*, *варошком* и *савамаљском*.

Лекари општински за санитарско-полицијски преглед и надзор, који врше и прегледе умрлих и издају посмртне листе:

1. Д-р М. Хаџи-Лазич са станом у Југовићевој улици 9, за *западни Врачар*.

2. Д-р Влада Ђорђевић са станом на углу двореке улице и Марвеног трга (кућа пок. ђенерала Анђелковића), за *источни Врачар*.

1. Д-р Самуило Попе са станом у Душановој улици 45, за *кварт варошки* и *дорћолски*.

4. Д-р Милорад Гођевац са станом у Поп-Лукиној улици 4, за *кварт савамаљски* и *теразнјски*.

5. Д-р Јован Станковић са станом у Хилендарској улици 17, за *кварт цалилулски*.

Школски лекар је Д-р Јован Јовановић Змај, са станом у Обреновој улици 10.

наку — *Кочи капетану*, те се о њему не може што више да каже. М. Ђ. Милићевић о њему вели: „Коча капетан родио се у Пањевцу ниже Јагодине. Крштено име било му је Коста а презиме *Анђелковић*⁽¹⁾; али га нико оије звао тако, већ: Коча и Коча Капетан. Кад је Аустрија г. 1788. објавила Турској рат, и почела у Србији купити добровољце за ту војну, Коча је био марвени трговац, већ познат у народу.“⁽²⁾ М. Видаковић у својој аутобиографији описујући велике трговачке везе свога деде Јована са страним трговцима, вели о Кочи ово: „Овом приликом Коча, неки трговац на гласу и богат, имајући с мојим дедом радњу, често е нам долазио и човек доста е у годинах био, но нежењен, залуби се у моју сестру Босанку, младу као капљу и девоиче лепо, коју поште себи за жену. Дед и наш отац ради биаху за њега дати ју, но она ништо се склонити није могла.“⁽³⁾

Најпозније предање о Кочи забележио је Ј. Мишковић и овако га описује: „Коча

је био човек великог узроста, црне косе и очију, великог носа и црних а густих обрва у опште: леп човек.“ А кад је погинуо било му је 33 до 34 године.⁽¹⁾

О раду Кочину Милићевић даље вели: „Држећи да је то рат Хришћанства противу Турства и да ће тај рат донети Србији слободу — Коча остави трговину, па дигне (1787—1788) момке из целе нахије јагодинске; и почне се бити с Турцима. Из манастира Каленића Коча узме калуђера Исају за писара и за другара у бојевима, зато се после и певало у Левчу:

Војску купи Коча капетане

Барјактара црног калуђера
По барјаку положио браду,
На он учи Србе у параду.“⁽²⁾

⁽¹⁾ Гласник срп. уч. друштва, књ. XLVIII стр. 154 и 156.

⁽²⁾ Поменик, стр. 275—276. — М. Видаковић у аутобиографији вели о раду Кочину: „Кои ће потом наставшу рату, скупити противу Турака свободни хор и постати од стране немеске капетаном, и прекрасне е услуге двору аустријском у военој противу Турака служби чинио, у којој и погине.“ А прота М. Ненадовић ово је забележио о Кочи: „У та времена (1787—1788) и Коча доле око Мораве подиже чете и Турка почне тући, зато и сада Морави зову оно време „Кочином крајином“ а за ђесара Јосифа рат ништа не знаду, него мисле да је Коча заратио. Коча је био из јагодинске нахије села Ланишта, био је најпре добар свињарски трговац, а после добар јунак.“ (Мемоари (1867) стр. 13).

⁽¹⁾ По предању, што га је забележио Ј. Мишковић, Кочино је презиме: Петровић (Гласник LVIII, 154).

⁽²⁾ Поменик, стр. 275.

⁽³⁾ Гласник срп. уч. др. књ. XXX. стр. 102.

О даљој судбини Кочиној проговоримо мало доцније. А сад да видимо шта је узрок овом ратовању, које назвасмо *Кочина крајина*.

После карловачког мира симпатије Хришћана под Турцима а поглавито Срба, умео је за се да задобије Петар Велики, и ако је био удаљенији; јер их Ђесаревци беху отуђили својим поступцима. Ну кад у Русији по смрти цара Петра насташе двореке сплетке, би у неколико напуштена мисао Петрова, и Срби, налазећи се у непосредном додиру с Аустријом, опет унравише на њу своје погледе, а томе је ишло на руку и суревновање бечких Ђесара према Русији. Марија Терезија поклањајући и сувише пажње Западу, почела је губити симпатије Хришћана под Турцима, а руски углед — поглавито од мира Кучук-кајнарцијског — поче све више да расте. Јосиф II. још као савладар Марије Терезије, обраћао је више пажње овамо на Исток, „јер руске победе над ослабљеном Портом изазиваху тежњу, да се из бедног стања Турске извуче каква корист за Аустрију.“ Да то постигне Јосиф је чинио

ПРИВРЕДА И ВИТЕШТВО

Добротвори дриносавскога Кола Јахача „Кнез Михаило“ за округ ваљевски.

У новије доба увршћени су у ред добротвора ваљевскога Кола Јахача и ови родољуби:

1. Госпођа Јулијана Томићка уписала је свог упокојеног супруга Петра Томића бив. правозаступника из Ваљева за члана утемељача.

2. Општина града Ваљева, поред тога што се уписала за члана добротвора ваљевскога Кола Јахача, ставила је одбору бесплатно на расположење стан; за канцеларију, за држање седница и смештај друштвених ствари.

3. Господин Филип Ла Ренотијер од Ферари постао је члан добротвор, пославши преко господина Капетановића адвоката из Београда двогуби члански улог.

4. Господин Светозар Ђурић уписао се за члана утемељача ваљевскога Кола Јахача.

Нека је топла и искрена хвала свима поменутих пријатељима привреде и витештва. Њихова ће дела трајно живети докле буде и кола Јахача.

ОБЈАВА

Службеници београдске општине основали су удружење за штедњу. На збору који је држан 10 т. м. у дворани општинској, усвојена су правила, која су и подврђена код управе града Београда. Према томе удружење приступа своме раду.

Према правилима, ово удружење стоји под покровитељством београдске општине, а почасни му је председник, **Председник Београдске општине.**

За управни одбор изабрани су:

За председника: **Ђока Ж. Нешић** главни благајник, за благајника: **Милија Јовано-**

вић млађи књиговођа, за деловођу: **Љуба П. Ристић** економ, за чланове управног одбора: **Урош Кузмановић** деловођа одбора, **Милош П. Ђорђевић** чиновник, и **Таса Вељановић** чиновник.

За контролни одбор изабрани су:

За председника: **Коста Ј. Јанковић** главни књиговођа, за чланове контролног одбора: **Теофило Вуковић** чиновник и **Илија Вучковић** чиновник.

Извештавајући о овоме службенике београдске општине, управни одбор позива их на упис удела.

За 1. удео плаћа се по 3 динара месечно за 3 године (36 месеци).

Члан овог удружења може бити сваки часник, чиновник, или служитељ београдске општине.

Све остале појединости одређене су правилима, која ће се сваком уписнику по упису удела предати.

11. децембра 1895 год. Београд.

УПРАВА УДРУЖЕЊА СЛУЖБЕНИКА БЕОГР. ОПШТ. ЗА ШТЕДЊУ

Председ. управ. одбора
Ђ. Ж. Нешић с.р.

Деловођа

Љ. П. Ристић с.р.

Благајник

Милија Јовановић с.р.

ОБЈАВА

Суд општине грочанске, на дан 17. децембра тек. год. у олд. варошици, а у механи Лазара Ивановића олд. мех. издаваће под једно-годишњи закуп, јавним надметањем и то:

- 1-во, Кланицу говеђу и овчу.
- 2-го, Кланицу свињску.
- 3-ће, Акцие, механско-кафански, и
- 4 то, Обор општински.

Услови о овоме закупу могу се свакога дана, до дана лицитације видети у канцеларији ово-општ. суда, а и на дану лицитације.

Ко је вољан да се ових закупа прими, нека одређеног дана дође на лицитацију.

Из суда општ. грочанске 7. децембра 1895 год., № 3216., Гроцка.

неке покушаје, али Марија Терезија не приста на то. Тек по смрти Маријиној (1780) поче Јосиф II више пажње да поклања Истоку. Већ г. 1781. он је имао везе са Катарином II, закључив с њом пријатељски савез за узајамну одбрану и гаранцију. Тај пријатељски савез са Катарином II, поштовање које он указиваше овој владарци-филозофу (princesse philosophe); човекољубиве идеје којима се он одушевљаваше, требале су подједнако да подстакну и прошире традиције Леополда I и Карла VI противу Турака. На састанку у Херзону (1786) направио је он са царицом Катарином II. пројекат по коме би се Турци имали са свим итерати из Европе, а њихове земље да се разделе између Француске, Енглеске, Аустрије, Шпаније и Русије. А кад букну рат између Турске и Русије, Јосиф II не оклевах да и сам зарати. Он пође против Турака „да поврати земље које су несрећним околностима биле оцепљене од његовог царства.“ Истина је пак права, да он није хтео да остави Русе, да они сами наследе остатке Турске.⁽¹⁾ Тако су славољубиви планови

Катарине II наишли жива одзива у души Јосифа II, у ствари пак није било згодније прилике (као што је то у овом рату) у којој је нападнута Турска — коју су сматрали да је ослабила — од две тако моћне државе, као што је Русија и Аустрија.⁽¹⁾ У Европи нико не сумњаше, да је у овој прилици пропаст Турске неизбежна; ну до тога, као што ћемо видети није дошло, због утицаја спољних прилика, као и промене на престолу у Бечу. Из овога се јасно види тежња Аустрије и Русије за продирањем на Исток (Drang nach Osten), у намери да захвате што више земаља од турске царевине.

Дознавши за ово договарање између Русије и Аустрије, а презајући од агресивних намера руских, Турска г. 1787. изненада затражи од руског посланика у Цариграду Булгакова: „да се уништи кучук-кајнацирски уговор о миру и да Русија поврати Турској све земље и градове, које је добила по овом уговору.“ Посланик одговори да на то не може пристати, док не добије упуте од своје владе, на-

ОБЈАВА

Према акту господина Министра Финансија од 30. октобра 1895 г. Пр. Бр. 22947 а по решењу господина Министра војеног од 17. Нов. 1895. г. ПН. 2755, инвалидско одељење при Министарству војеном неће издавати инвалидску потпору за месец Децембар ове године све донде, док они, који ту потвору уживају не поднесу реверсе, да су пореском одељењу за варош Београд предали пореску пријаву за 1896. годину.

Суд општине београдске објављује ово решење господина Министра војеног с препоруком, да инвалиди, инвалидске породице и сви остали, што из касе инвалидског фонда потпору или издржавање примају, поднесу предходно пореском одељењу пореску пријаву за 1896. год. па са реверсом о поднетој пријави оду да потпору или издржавање за месец децембар приме.

Од суда општине београдске, 17. нов. 1895. г. АБр. 7062.

ТРАЖИ СЕ

једна већа засебна кућа или две омање у близини једна до друге

Грађевинско Одељење општине града Београда потребује од 1. маја идуће год. једну кућу под кирију, која има 14 видних одељења употребљивих за канцеларије.

Ова кућа треба да је по могућству у варошком кварту и у близини зграде општинског суда.

Исто тако могу се узети и две засебне куће у близини једна до друге, а у варошком кварту или у близини општ. суда, ако имају означени број просторија.

Пријаве треба поднети заједно са ценом и условима Управи грађевинског одељења општине града Београда најдаље до конца месеца јануара идуће год.

ГБр. 2251. Из канцеларије Управе грађевинског одељења општине града Београда. 11. децембра 1895. год. у Београду.

што га Турци баце у тамницу; а у авг. посла султан велику војску под вел. везиром противу Русије. Њима изађу на сушет Руса под Потемкином и чувеним ратником Суваровом, па у брзо сузбију Турке и узму и град Киндурн. И руска флота под Румјанцовом у више прилика потуче турску црноморску флоту.

Према ранијем уговору требало је да у рат ступи и Јосиф II, но он бојећи се, да се Русија и сувише не ослаби заграбљеним деловима турске царевине, поче у велико скупљати војску на граници. Али како у исто време зазираше и од навале турске, он привидно рађаше да измири порту и Русију. Ну због непријатељстава која се десеше крајем 1787. г. а о којима ћемо мало ниже говорити, Јосиф II објави 9. фебр. 1788. г. рат Турској, преко свог посланика Херберта Раткеала: да учини крај турском господству у Европи и да се „освети за род људски овим варварима.“

Кад год је Угарска а доцније Аустрија водила рат са Турском, увек су у истоме, кад више кад мање, и Срби учествовали у нади да изгубљену самосталност опет

⁽¹⁾ Leger L.: Histoire de l'Autr.-Hongrie, (III изд.) стр. 381.

⁽¹⁾ Kallay B.: Geschichte d. Serben, B. I. S. 265.

ТАКСЕ ЗА ИЗНОШЕЊЕ БУБРЕТА

За квартове: Савамалски, Теразијски, Варошки и Врачарски:

1. Од собе и кухиње или мањег дућана са собом . . . . . 0-25 д.
2. Од две или три собе, са кухињом или већег дућана са магазином . . . . . 0-70 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале . . . . . 1-50 д.

За квартове: Дорћолски и Палилулски:

1. Од собе и кухиње, или мањег дућана са собом . . . . . 0-20 д.
  2. Од две или три собе са кухињом или већег дућана са магазином . . . . . 0-60 д.
  3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале . . . . . 1- д.
- Од суда општине београдске 28. Августа 1892 године. АВр. 9449.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Димничарство:

- а) За чишћење димњака (цилиндера) без разлике на спратове . . . . . 0-20 д.

- б) За незидан шпархерд . . . . . 0-20 д.
- в) За узидан . . . . . 0-40 д.
- г) За велики узидан шпархерд у гостионици . . . . . 0-50 д.
- д) За чишћење димњака од два спрата . . . . . 0-20 д.
- ђ) За чишћење простог димњака . . . . . 0-10 д.
- е) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са пећима . . . . . 0-10 д.
- ж) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са више пећи . . . . . 0-20 д.
- з) За паљење димњака (цилиндера) без разлике на спратове . . . . . 0-75 д.

II. Гробарина:

- а) Гроб за децу . . . . . 7- д.
- б) Гроб за одрасле . . . . . 12- д.
- в) Мала гробница . . . . . 555-52 д.
- г) Велика гробница III реда . . . . . 998-93 д.
- д) Велика гробница II реда . . . . . 1099-93 д.
- е) Велика гробница I реда . . . . . 1684-57 д.

III. Пражњење помијара и нужника:

- а) Од кубног метра . . . . . 7-00 д.
- б) Од акова . . . . . 0-35 д.

ПУТНИЧКИ САОБРАЋАЈ ВАРОШИ БЕОГРАДА

У седмици од 30. Новембра до 6. Децембра 1895. год.
допутовало 833 путника — одпутовало 734 путника.

Постојбина приспелих путника:															
ПОЛА		Из Србије	Аустро-Угарске	Бесне и Херцегов.	Црне-Горе	Грчке	Турске	Бугарске	Румуније	Русије	Германије	Француске	Италије	Осталих Европ. држава	Из Европе
МУШКИХ	ЖЕНСКИХ														
780	53	673	87	13	3	2	27	12	3		1	1	6	4	1

Занимање путника:												
Трговци и економи	Занатлије	Трговци	Индустријалци	Прекуваци и шпекул.	Гостионичари	Интелиг. и војска	Ученици	Радењаци и помоћници	Пазари и бозарије	Надничари и слуге	Пролетаријат	
116	76	326	4	16	19	103	12	35	14	43	—	

7. Децембра 1895. год.

Из статистичког одељења општ. вар. Београда.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

ПРЕМЕРНО НА БЕОГРАДСКОМ КАНТАРУ од 2. Децембра до 9. Децембра 1895. г.

КИЛОГРАМА	НАИМЕНОВАЊЕ	ЦЕНА			
		највећа		најмања	
		дин.	пр.	дин.	пр.
2164	Арпаџика	22	—	20	—
1362	Брашна кукурузна	13	—	12	—
3000	Брашна пшенична	17	40	15	—
10408	Вина бела (од лит.)	—	70	—	50
31000	Вина црна (од лит.)	—	70	—	50
6000	Волова	45	—	40	—
3608	Јабука	25	—	15	—
3038	Јечма	10	—	9	50
348	Кајмак	120	—	100	—
59122	Кожа јагњећих	—	—	—	—
1150	Кожа овчијих	—	—	—	—
5880	Креча	3	60	3	20
5173	Кромпира	9	—	7	—
327	Крушица	8	—	7	—
1371	Крушака	25	—	16	—
50418	Кукуруза	8	—	7	50
716	Лоја топљеног	85	—	70	—
2230	Лука црна	15	—	11	—
312	Масти	120	—	119	—
1927	Меда	80	—	60	—
184126	Овса	10	—	9	40
12439	Ораја	26	—	24	—
5079	Пасуља	25	—	23	—
456134	Пшенице	11	20	11	—
1897	Ражи	9	—	8	50
19718	Ракије ком. меке	—	70	—	60
	Ракије шљ. љуте	—	—	—	—
13982	Ракије шљ. меке	—	40	—	30
27928	Свиња дебелих	80	—	70	—
2324	Свиња средњих	60	—	50	—
24710	Сена	5	—	4	—
426	Сира	—	—	—	—
2350	Сламе	3	—	2	—
	Сочива	—	—	—	—
47	Сланне ужичке	150	—	140	—
73	Сува меса	210	—	210	—
6020	Угљена дрвеног	8	—	6	—
120000	Угљена каменог	3	—	2	50
64	Шпашарке	13	—	11	—
	Репице	—	—	—	—
4598	Шљива сувих	30	—	27	—
	Алове папrike	—	—	—	—
10487	Мекиња	—	—	—	—
7902	Ситнице разне	—	—	—	—
8740	Разна воћа	—	—	—	—

задобију — па тако је било и овог пута. Многи српски трговци, тргујући с Тесаријом, дознали су још 1787. г. да се Јосиф II, припрема за рат с Турском. Преко њих се у брзо разпрострла вест о томе по Србији и узруја се скоро сав народ. А на скоро се у Србији појаве и тајни агенти аустријски, који подстрекиваху кнезове и свештенство да народ приуготове за рат; они обећаваху новац, службе и одликовања онима, који се буду борили на страни ћесаревој противу Турака. Бунтовне прокламације буду растурене не само ради подбадања српског народа, већ и ради заплашивања Турака. Такве су прокламације убацивали Срби на многим местима и у цамије, да би Турке што више уплашили. Али изгледаше да Турци нису били особито узбуђени овим претњама, већ им је само обраћена већа пажња, те су свуда од народа узимали оружје, и мотрили на обале Саве и Дунава, ну и поред свега тога остало је у народу доста скривеног оружја.

Агитације аустријских агената не само да су имале успеха, већ изазову и велико узбуђење духова. О раду тих агената прота М. Ненадовић⁽¹⁾ вели да су они „по Србији одали, народ спремали за немачку крајину, одвели са собом много момака из Србије, који су се више Варадина у Каменици екзерцирали“ у војничким радњама од аустријских официра. Од ових Срба образоване су прве добровољачке чете, које су у ратовању по Србији играле велику улогу.⁽²⁾ А архимандрит трношки Стеван Јовановић, који је учествовао у агитацијама аустријским, ни мало не претерује кад вели: „да су растурени позивни и обећавајући патенти у 1787 г. међу хришћанским народом изазвали невероватно срчано кретање и врење свега народа, како свештеничког тако и светског сталежа.“⁽³⁾

Пре но што почнемо описивати ратне

(1) Мемоари, стр. 6.
(2) Kallay B.: Geset. der Serben, B. I. S. 227—228.
(3) Гласник срп. уч. друштва, књ. XX, стр. 53.

догађаје, да кажемо коју више о овим српским добровољачким четима, које су познате у нашем народу под именом *Фрајкорца*. Па ко су ти Фрајкорци? То су Срби који су оставили своју земљу поглавито због насиља турског⁽⁴⁾ и бежали у Аустрију и тамо састављали *добровољачка одељења* — *Frey-corps*, и по том туђинском називу њихова браћа у Србији прозову их *Фрајкорцима*.

(Наставиће се)

(4) О овоме имамо оваку белешку у автобиографији М. Видаковића. Он причајући како се један Турчин завадио с његовим стрипцем на некој свадби око оружја, и како га је одбранио син му Милисав, вели: „На то сад руци на врата Милисав сиј и с голим у руци мачем, задувао се, да једва проговори: „чико, возони, ја учини што учини од сад шта Бог да, ја одох у свет.“ Со тим счепа моју с главе првену капу „с Богом“ рече и „опростите ми, Бог ана хоћемо ли се више видети, жао ми е за све вас, но дружије није могло бити.“ То рекне, окрене се и побегне да ни рече од стричева тронутах не дочека да му се што одговори.“ За тим прича бегство Комајаца преко Саве, у коме је и сам био, и како се бојао предавати преко моста, на што му један хусар рекне: „Не бој се Миловане“ — Погледам на њега зачудим се и обрадујем, кад у овом хусару познам брата мога од стрича Милисав.“ (Гласник срп. уч. др. књ. XXX, стр. 92—128.)